



Aalto-yliopisto  
Perustieteiden  
korkeakoulu

# Monikomponenttijärjestelmän kunnonvalvontastrategian optimointi (valmiin työn esittely)

*Santeri Paljakka*

*25.8.2023*

Ohjaaja: *Jussi Leppinen*

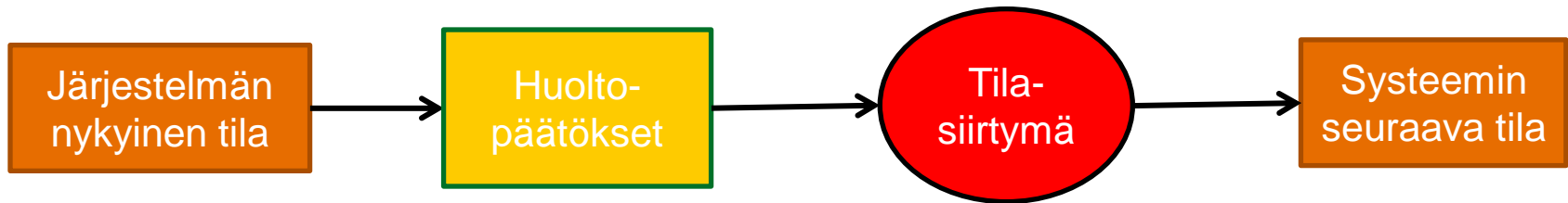
Valvoja: *Ahti Salo*

Työn saa tallentaa ja julkistaa Aalto-yliopiston avoimilla verkkosivuilla. Muilta osin kaikki oikeudet pidätetään.

# Tausta

- Huollon optimoinnin tavoitteena minimoida pitkän aikavälin huoltokustannuksia samalla huolehtien järjestelmän luetettavuudesta
- Huoltopäätösten teossa voidaan hyödyntää havaintoja järjestelmän todellisesta tilasta
- Erilaisten kunnonvalvontastrategioiden vertailu
  - Mitä komponentteja kannattaa monitoroida ja kuinka usein?
  - Kuinka paljon komponenttien säännöllisestä kunnonvalvonnasta kannattaa maksaa?

# Markov päätösprosessi



- Markov-ominaisuus: Tilasiirtymät riippuvat vain nykytilasta
- Osittain havainnoitava Markov päätösprosessi
  - Järjestelmän tilaa ei tunneta varmuudella
- Optimaalisen toimintapolitiikan määrittäminen
  - Arvoiteraatio ja ohjauksen iteraatio –algoritmit

# Järjestelmän tilan mallintaminen

- Järjestelmän tilaa tarkastellaan diskreeteissä huoltoikkunoissa  $t^k$  huoltoväleillä  $\Delta t$

- Kuntoluokka

$$w^k = m\Delta t, m \in \mathbb{N}$$

- Hajoamistila

$$f^k = \begin{cases} 1, & \text{jos komponentti on rikki} \\ 0, & \text{muuten} \end{cases}$$

- Systemin tila määrittyy yksiselitteisesti

$$s^k = \begin{bmatrix} w^k \\ f^k \end{bmatrix}$$

# Siirtymätodennäköisyydet

- Yhden huoltovälin  $\Delta t$  aikana
  - Komponentin kuluminen voi pysyä samana  $w^k = w^{k-1}$
  - Komponentin kuluminen voi kasvaa  $w^k = w^{k-1} + \Delta t$
  - Komponentti voi hajota  $f^k = 1$
- $2^n(n + 1)$  mahdollista siirtymää jokaisen tilan välissä
  - $n$ : komponenttien määrä järjestelmässä

# Hajoamistodennäköisyydet

- Hajoamistodennäköisyydet noudattavat Weibull-jakaumaa kertymäfunktiolla  $F(w^k)$
- Järjestelmän luotettavuus

$$R(w^k) = \prod_{i=1}^n \frac{1 - F(w^k + \Delta t)}{1 - F(w^k)}$$

- Hajoamistodennäköisyydet
  - Komponentin  $i$  hajoamista huoltoikkunassa  $(t^k, t^{k+1})$  merkitään  $E_i^k$

$$P(E_i^k) = \frac{\int_0^{\Delta t} \prod_{j \neq i}^n [1 - F_j(w_j^k + t)] f_i(w_i^k + t) dt}{\prod_{i=1}^n [1 - F_i(w_i^k)]}$$

# Kulumistodennäköisyydet

- Komponentin  $i$  kulumistodennäköisyyden määrää funktio  $g(w^k)_i$
- Binäärivektori  $q^k \in \{0,1\}^n$ , jossa  $q_i^k = 1$  jos ja vain jos  $w_i^{k+1} = w_i^k$

$$P(q^k = y) = \prod_{i=1}^n [y_i g(w^k)_i + (1 - y_i)(1 - g(w^k)_i)]$$

# Esimerkki siirtymätodennäköisyyksistä

$$\text{Alkutila: } s^k = \begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$s^{k+1}$	$P(s^{k+1} s^k)$
$\begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$	$R((4,3,2)^T)P(q^k = (1,1,1)^T)$
$\begin{bmatrix} 5 & 4 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$	$R((4,3,2)^T)P(q^k = (0,0,0)^T)$
$\begin{bmatrix} 5 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$	$R((4,3,2)^T)P(q^k = (0,1,0)^T)$
$\begin{bmatrix} 4 & 4 & 3 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$	$P(E_2(4,3,2)^T)P(q^k = (1,0,0)^T)$
$\begin{bmatrix} 5 & 4 & 2 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$	$P(E_1(4,3,2)^T)P(q^k = (0,0,1)^T)$



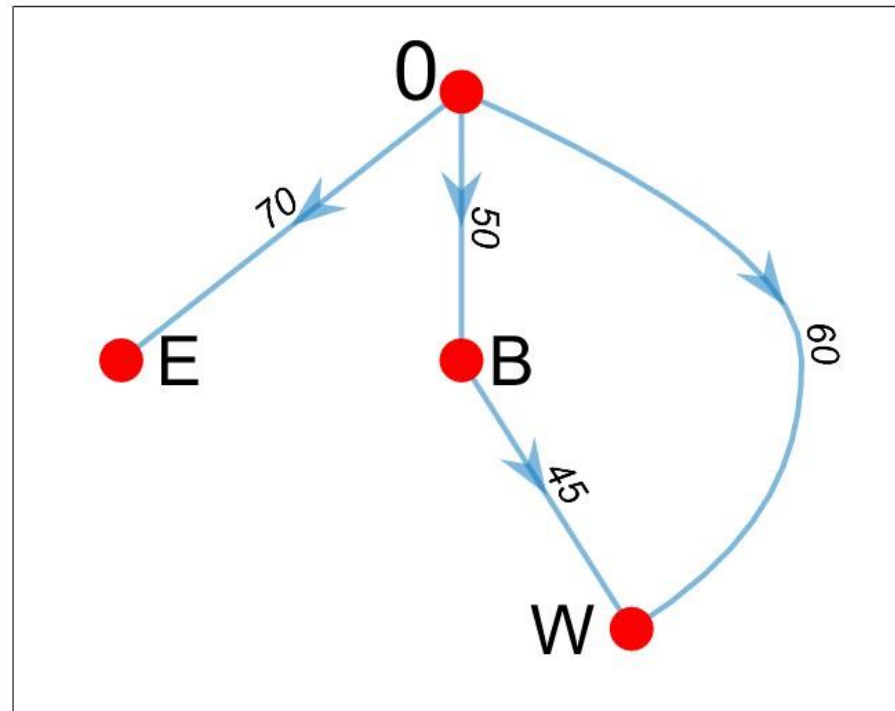
# Huoltopäätökset

- Luotettavuuden täytyy ylittää kynnyksisarvo  $\rho \in (0,1)$ :  
 $\forall k: R(w^k) \geq \rho$
- Komponentteja voidaan palautta huoltoikkunassa  $t^k$  takaisin alkuperäiseen kuntoon
  - $w_i^{k+1} = \Delta t$ , kaikille komponenteille  $i$  jotka vaihdetaan.
- Kunkin huoltoportfolion kustannus riippuu
  - Komponenttien hinnoista
  - Komponenttien välisistä riippuvuuksista
  - Aloituskustannuksista
  - Hajoamisisten aiheuttamista toimintakatkoista

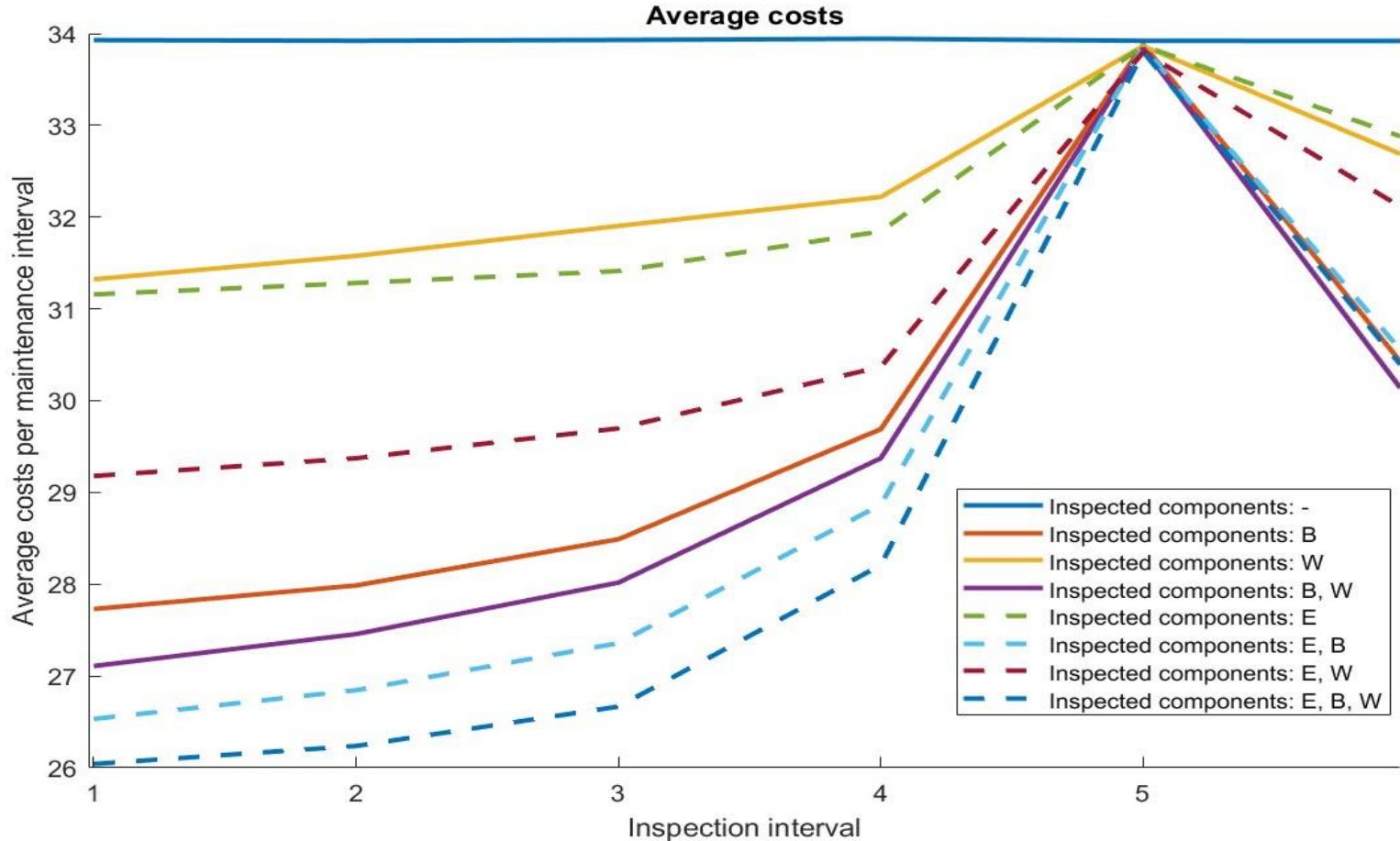
# Tarkastukset

- Systemin tilaa ei tiedetä täydellisesti kaikilla ajanhetkillä
  - Hajoamiset huomataan heti
  - Korjattaessa komponenttien tila palautuu uudenveroiseksi
  - Konservatiiviset arviot komponenttien kulumisesta
- Voidaan tehdä jaksollisia tarkastuksia
  - Tarkastusväliä voidaan muuttaa
  - Tarkastettavia komponentteja voidaan vaihdella

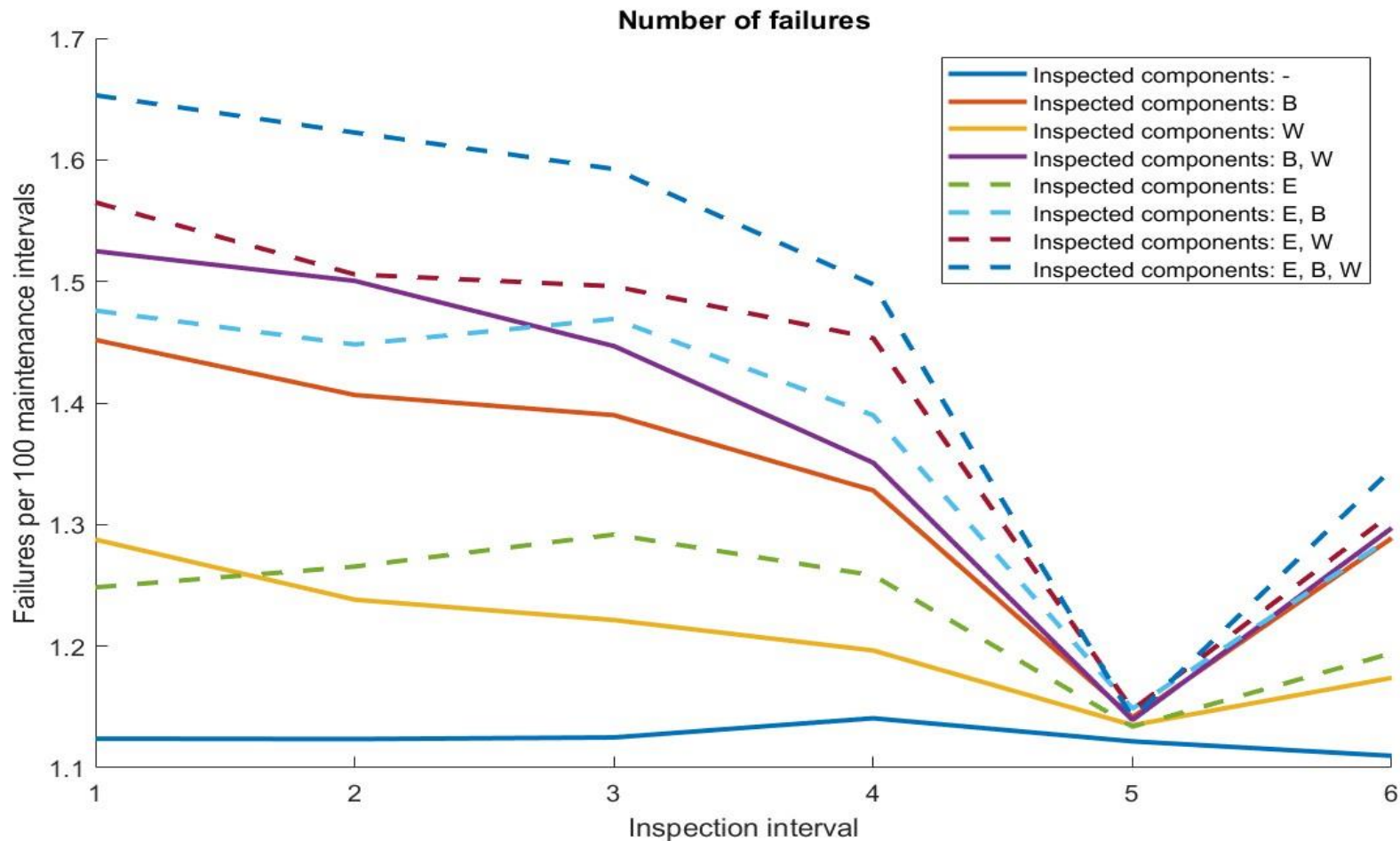
# Järjestelmän rakenne



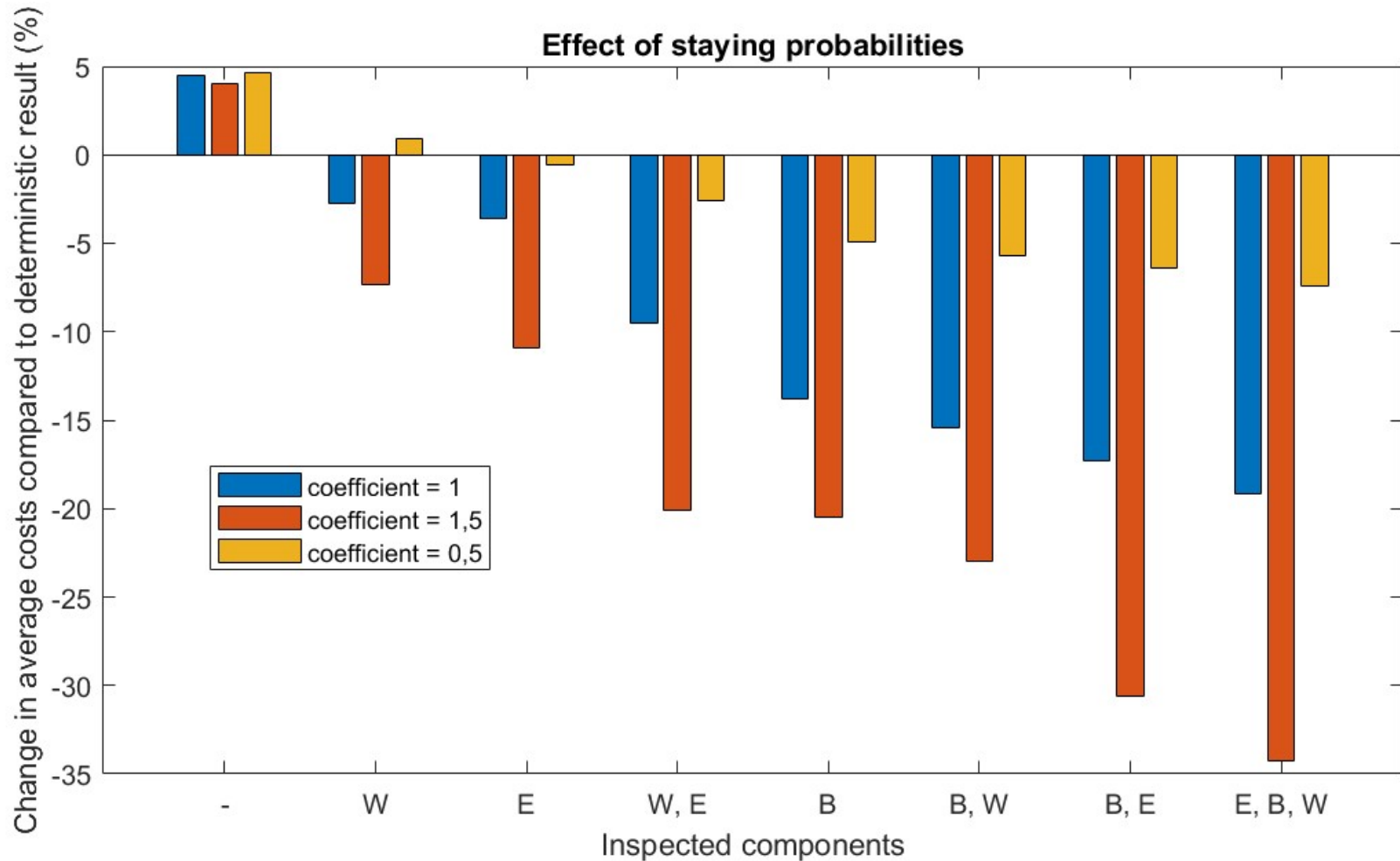
# Keskimääräiset kustannukset



# Hajoamisten lukumäärä



# Kulumistodennäköisyyksien merkitys



# Lopputulokset

- Pitkän aikavälin kustannukset pienenevät mitä enemmän ja useammin komponentteja tarkastettiin.
- Hajoamismäärät pienenevät konservatiivisimmilla kulumisarviolla.
- Tarkastusten hyöty oli suurin, kun ne kohdistuivat komponenttiin, joka todennäköisimmin hajoaa ensin.

# Lähteet

- Leppinen, J., A. Punkka, T. Ekholm and A. Salo (2023). "An Optimization Model for Determining Cost-Efficient Maintenance Policies for Multi-Component Systems with Economic and Structural Dependencies." Submitted to Omega.
- Lähteenmäki, P. (2022). A Condition-Based Maintenance Model for Multi-Component Systems Under Continuous Monitoring Bachelor's Thesis, Aalto University.
- Kokkonen, S. (2021). Condition-Based Maintenance Scheduling Model with Periodic Inspections Bachelor's Thesis, Aalto University.
- Torpo, N. (2019). A Simulation Model to Compare Opportunistic Maintenance Policies. Bachelor's Thesis, Aalto University.
- Quatrini, E., F. Costantino, G. Di Gravio and R. Patriarca (2020). "Condition-Based Maintenance—An Extensive Literature Review." Machines 8(2): 31.
- Howard, R. A. (1960). Dynamic Programming and Markov Processes, John Wiley.